

RAADSVOORSTEL

12R.00293

Gemeente Woerden

12R.00293

Agendapunt:

Indiener: college van burgemeester en wethouders

Datum: 28 augustus 2012

Portefeuillehouder(s): Cor van Tuijl

Portefeuille(s): Beheer openbare ruimte, onderdeel water

Contactpersoon: W. van Bodegraven

Tel.nr.: 8304

E-mailadres: bodegraven.w@woerden.nl

Onderwerp: Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2013 - 2017

De raad besluit:

1. Het Gemeentelijke Waterbeleidsplan 2013 - 2017 (definitief ontwerp 2) vast te stellen.
2. De jaarlijkse verhoging van de rioolheffing te wijzigen van 2,5% naar 6,5% (excl. inflatiecorrectie).

Inleiding:

De gemeente is volgens de Waterwet verantwoordelijk voor het gemeentelijk waterbeheer bestaande uit de zorgplicht voor het huishoudelijk afvalwater, hemelwater en grondwater en heeft een resultaatverplichting voor het beheer van het gemeentelijk oppervlaktewater. Het rioolstelsel is voor de gemeente Woerden het belangrijkste en kostbaarste middel om afvalwater en hemelwater in te zamelen en af te voeren. De drie zorgplichten en een deel van de resultaatverplichting mag de gemeente uit de rioolheffing financieren.

Het Gemeentelijke Waterbeleidsplan (GWP) 2013 – 2017 vervangt het Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) 2009 – 2013 en het Waterplan Woerden. Bij het opstellen van het GRP in 2008 is al geconstateerd dat het gemeentelijk waterbeheer van de gemeente Woerden niet voldoet aan het wettelijk minimum en landelijke afspraken tussen overheidskoepels.

De afgelopen vier jaar heeft de gemeente al extra geïnvesteerd in het rioolstelsel om achterstallig onderhoud weg te werken en zijn – wettelijk vereiste – investeringen gedaan ter verbetering van het milieu. De gemeente heeft een aantal stappen in de goede richting gedaan, maar het is nog niet voldoende. In 2008 was ook al voorzien dat in de voorliggende planperiode 2013 – 2017 nog extra investeringen nodig zijn om te voldoen aan het wettelijk minimum en de landelijke afspraken. Veel hoofdgemalen en persriolering (in het buitengebied) zijn bovendien verouderd en functioneren onvoldoende. Deze worden stapsgewijs in de aankomende 5 jaar gerenoveerd of vervangen. Ook zijn investeringen noodzakelijk in de vrijvervalriolering (in de kernen) om de riolering in de oudere wijken van Woerden en Harmelen en verzakte delen van Kamerik, Kanis en Zegveld de aankomende 10 jaar te kunnen vervangen.

Daarom is toen ook geconstateerd dat een jaarlijkse stijging van de rioolheffing van 2,5% excl. inflatiecorrectie in de periode 2013 – 2017 nodig was om het gemeentelijk waterbeheer kostendekkend te houden. Daarnaast heeft de gemeente in tussentijd geconstateerd dat ingrepen nodig zijn om een aantal water-op-straat situaties op te lossen. Hiermee wordt schade aan gebouwen voorkomen en blijven wegen zo veel mogelijk begaanbaar. Doordat er steeds vaker

heftige stortbuien voorkomen wordt de urgentie hiervan groter.

Op 10 november 2011 zijn aan de Raadscommissie Ruimte drie scenario's voorgelegd. De commissie heeft zich toen uitgesproken voor het scenario 'Droge voeten en schoon water!' met een stijging van de rioolheffing van ca. 6% (excl. inflatiecorrectie). Dit scenario is uitgewerkt tot het Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2013 – 2017 (definitief ontwerp 2). Het college heeft het beleidsplan van 12 juni tot 13 juli 2012 ter inzage gelegd. De twee reacties van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en Vereniging Grondwater Woerden zijn in de laatst genoemde versie werkt.

Bevoegdheid:

De gemeenteraad is bevoegd het kaderstellende Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2013 – 2017 vast te stellen, zodat het college van burgemeester en wethouders haar verantwoordelijkheden volgens de Wet Milieubeheer en de Waterwet kunnen nemen.

Beoogd effect:

Duurzaam stedelijk waterbeheer in de gemeente Woerden

Argumenten:

Doel Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2013 - 2017

1.1 Het Gemeentelijk Waterbeleidsplan is het beleidskader voor de zorgplichten 1) huishoudelijk afvalwater, 2) hemelwater, 3) grondwater en daarnaast voor het beheer van gemeentelijk oppervlaktewater.

Hierin staat hoe de gemeente invulling geeft aan deze zorgplichten. Wat kunnen inwoners en ondernemers van de gemeente verwachten? In dit beleidsplan worden keuzes gemaakt ten aanzien van kwaliteit. Ook staat beschreven wat de gemeente gaat doen om deze kwaliteit te realiseren.

1.2 Het Gemeentelijk Waterbeleidsplan is de uitwerking van het scenario 'Droge voeten en schoon water!'

Het scenario 'Droge voeten en schoon water!' betekent dat in 2017 de gemeente Woerden minimaal voldoet aan het wettelijk minimum en de landelijk afspraken tussen overheidskoepels. Daarboven op investeert de gemeente extra om ervoor te zorgen dat wegen goed begaanbaar blijven bij een stevige regenbui, dat de vervuiling van sloten beperkt is en dat het gemeentelijk rioelstelsel goed functioneert.

Kostendekkend gemeentelijk waterbeheer

2.1 Een verhoging van de rioolheffing van de geplande 2,5% naar 6,5% (excl. inflatiecorrectie is nodig voor een adequate en kostendekkende invulling van de gemeentelijke waterbeheer in de periode 2013 – 2017.

Hieronder volgt een uiteenzetting van de factoren die van invloed zijn op de kostendekkendheid van de gemeentelijk waterbeheer door de rioolheffing voor de begrotingsperiode 2013 – 2015.

1. Volgens het oude beleidsplan GRP 2009 – 2013 is het noodzakelijk dat de rioolheffing in de periode 2013 – 2015 jaarlijks stijgt met 2,5% excl. inflatiecorrectie voor een kostendekkend gemeentelijk waterbeheer.
2. De woningbouw loopt achter op de prognose in het gemeentelijk rioleringsplan 2009 – 2013, zodat er in 2013 ca. 2.550 minder heffingseenheden zijn, zoals staat benoemd in de tabel 1. De belangrijkste wijken/kernen waar niet of minder is gebouwd zijn Waterrijk, Snellerpoort, Defensie eiland, Kamerik Noordoost 2, Campinaterrein, Hoge Rijndijk en in Harmelen.
Door het lager aantal heffingseenheden bedragen de baten van de rioolheffing in de periode 2013 – 2015 bij een jaarlijkse stijging van 2,5% 1.070.000 euro minder dan de prognose uit het oude beleidsplan. De baten die de gemeente hierdoor misloopt hebben een groot effect op de kostendekkendheid, omdat hier nauwelijks een kostendaling tegenover staat.

De nieuw aangelegde riolering wordt namelijk uit de grondexploitatie gefinancierd en vraagt de eerste 20 jaar weinig onderhoud.

Tabel 1

Aantal heffingseenheden	
Prognose GRP 2009 - 2013 in 2013	25.097
Aantal heffingseenheden in 2012	22.400
Prognose GWP 2013 -2017 in 2013 (+150 woningen)	22.550
Verschil GWP en GRP in 2013	-2.547

3. Het raadsbesluit om de structurele baggerkosten van 50% uit de rioolheffing te financieren verhoogt voor de begrotingsperiode 2013 – 2015 de kosten met 600.000 euro.
4. Vanwege de zettinggevoelige bodem gaat de riolering in de gemeente Woerden korter mee dan het landelijke gemiddelde. Maximaal 40 jaar in plaats van de huidige 60 jaar is om die reden een reële afschrijvingstermijn. Het verlagen van het afschrijvingstermijn voor riolering van 60 jaar naar 40 jaar verhoogt voor de periode 2013 – 2015 de kosten met 55.000 euro.
5. Een inhaalslag op achterstalling onderhoud aan riolering en duikers kost ca. 146.000 euro extra in de periode 2013 – 2015. Het onderhoud van duikers was tot nu toe niet opgenomen in de begroting.

Overzicht kosten en baten

In tabel 3 staan de factoren onder elkaar die een benodigde jaarlijkse stijging van de rioolheffing met 6,5% i.p.v. 2,5% vanaf 2013 veroorzaken. In tabel 4 staan de baten van de rioolheffing bij een jaarlijkse stijging van 2,5% naar 6,5%, uitgaande van een oplopend aantal heffingseenheden van 150 per jaar.

Door de stijging naar 6,5% wordt in 3 jaar 770.000 euro extra opgehaald. De resterende 1.101.000 euro wordt gedekt uit de egalisereserve die hierdoor fors daalt. Vanaf 2017 wordt deze reserve echter weer aangevuld door een positief kosten-baten saldo.

Tabel 2

Factor stijging rioolheffing van 2,5% naar 6,5%	Bedrag voor 2013 - 2015
Minder heffingseenheden	€ 1.070.000
Baggeren	€ 600.000
Afschrijvingstermijn naar 40 jaar	€ 55.000
Inhaalslag achterstallig onderhoud aan de riolering en duikers	€ 146.000
Totaal	€ 1.871.000

Tabel 3

Baten rioolheffing bij stijging van:	6,5%	2,5%	Verschil	Onttrekking egalisereserve
2013	€ 3.472.000	€ 3.364.000	€ 108.000	
2014	€ 3.722.000	€ 3.470.000	€ 252.000	
2015	€ 3.990.000	€ 3.580.000	€ 410.000	
totaal	€ 11.184.000	€ 10.414.000	€ 770.000	€ 1.101.000

Vergelijking met omliggende gemeenten

In vergelijking met omliggende gemeenten met dezelfde grondslag heeft de gemeente Woerden een lage rioolheffing. In tabel 5 staat een vergelijking van de rioolheffing in 2011 met een drietal gemeenten in de regio.

Tabel 4

	Woerden	Bodegraven-Reeuwijk	Alphen aan den Rijn	Gouda
Rioolheffing 2011	€ 136	€ 389	€ 202	€ 272

2.2 Het afschrijven van investeringen met een termijn van 40 jaar brengt de laagste jaarlijkse stijging van de rioolheffing met zich mee in periode 2013 – 2017.

Tijdens het proces van het opstellen van het gemeentelijk waterbeleidsplan 2013 – 2017 is gekeken naar verschillende afschrijvingstermijnen, namelijk 40 jaar, 20 jaar en 0 jaar. Meer informatie hierover staat in het hoofddocument en achtergronddocument (beide hoofdstuk 6). Een afschrijvingstermijn 40 jaar – de bestaande afschrijvingssystematiek brengt voor de aankomende vijf jaar de laagste rioolheffing met zich mee. Om bij deze afschrijvingstermijn het gemeentelijk waterbeheer kostendekkend te houden is een jaarlijkse stijging van 6,5% noodzakelijk. De meeste inwoners betalen in 2013 € 151 en in 2017 € 194 (excl. inflatiecorrectie).

In tabel 5 staan de belangrijkste belastingsoorten opgesomd: OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Van de financieringsmethoden direct en in 40 jaar afschrijven staan de effecten op de rioolheffing (enkel tarief) van 2013 genoemd. Ook is een stijging van de OZB met 9% in 2013 meegenomen. De afvalstoffenheffing voor 2013 hangt af van het Afvalbeheerplan dat in het najaar door de gemeenteraad wordt vastgesteld.

Tabel 5

Belastingsoort	2012	2013	2014	2015	Stijging 2013	Stijging 2013
OZB tussenwoning	€ 244	€ 266	€ 266	€ 266	€ 22	9%
Rioolheffing 40 jaar afschrijving	€ 142	€ 151	€ 161	€ 171	€ 9	6,5%
Afvalstoffenheffing	€ 255	255	€ 255	€ 255	€ 0	0%

Kanttekeningen:

2.2 De prognose is dat de rioolheffing bij een afschrijvingstermijn van 40 jaar voor de meeste inwoners vanaf 2025 € 266 (excl. inflatiecorrectie) bedraagt. Terwijl bij een afschrijvingstermijn van 0 jaar de rioolheffing € 256 bedraagt en deze vanaf 2034 daalt tot € 236.

2.3 De gemeente moet nog 40 jaar rente betalen.

Bij een afschrijvingstermijn van 40 jaar betaalt de gemeente over een investering van € 1 miljoen euro een rente van ca. € 0,8 miljoen over een looptijd van 40 jaar.

Elke jaar komt er door de benodigde investeringen rente bij. Zodat over respectievelijk 10 en 20 jaar de gemeente ca. 0,8 en 1,3 miljoen euro per jaar betaald voor de investeringen die vanaf 2013 worden gedaan in het stedelijk waterbeheer. Dit zijn een aanzienlijk bedragen dat niet ten goede komt aan de verbetering van het waterbeheer, maar wel elk jaar door de burger moet worden opgebracht.

2.4 De rekening voor gemeentelijk waterbeheer worden doorgeschoven naar de volgende generatie.

De kapitaalslasten zullen bij een afschrijvingstermijn van 40 jaar de aankomende tientallen jaren blijven stijgen, omdat de riolering in de wijken één voor één aan de beurt komen voor vervanging. Nu bedragen de kapitaalslasten voor riolering ca. 1,5 miljoen euro. Over 25 jaar in 2037 bedragen de kapitaalslasten 4 miljoen en in 2050 5 miljoen euro. De exploitatielasten blijven ca. 2,2 miljoen euro bedragen. Om het gemeentelijk waterbeheer kostendekkend te houden blijft een stijging van de rioolheffing noodzakelijk.

Financiën:

Volgens de begroting 2012 wordt ca. € 450.000 onttrokken uit de egaliseringsreserve riolering. De Raad heeft besloten om al vanaf 2012 € 200.000 baggerkosten uit de rioolheffing te financieren, maar de rioolheffing is nog niet gewijzigd. Ook is meer budget nodig voor inhaalslag van onderhoudswerkzaamheden. Deze onttrekking uit de reserve wordt in het beleidsplan gecompenseerd.

In het Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2013 – 2017 staat de exploitatie- en investeringsbegroting voor de komende 5 jaar. Dit vormt de onderbouwing van de rioolheffing voor de planperiode 2013 – 2017.

In tabel 7 staat een overzicht van de investeringsbegroting voor de aankomende 5 jaar en wat al in de programmabegroting 2012 is opgenomen voor de investeringsjaren 2013 – 2015. Het verschil is ca. € 200.000 euro die wordt gedekt door de stijging van de rioolheffing.

Tabel 6

Jaar	Gereserveerd in programmabegroting 2012	Benodigd volgens GWP
2013	€ 1.845.000	€ 2.765.000
2014	€ 1.820.000	€ 2.793.000
2015	€ 4.247.000	€ 2.550.000
Totaal	€ 7.912.000	€ 8.108.000

Uitvoering:

De werkzaamheden die zijn beschreven in dit beleidsplan worden deels door de eigen organisatie en deels uitbesteed aan derden. De afdeling Realisatie en Beheer is verantwoordelijk voor het beleid, handelt incidenten af en geeft sturing aan beheer, onderhoud en investeringen. Uitvoerende werkzaamheden worden in de regel uitbesteed aan derden.

Communicatie:

Planvorming, betrokken partijen

De volgende partijen zijn betrokken bij de ontwikkeling van dit voorstel:

- Raadscommissie Ruimte, d.d. 10 november 2011: een consulterend inspraakmoment, waarin de commissie uit drie voorgelegde scenario's koos voor het scenario 'droge voeten, schoon water' als uitgangspunt voor het te ontwikkelen Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2013-2017
- Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden: ambtelijke vertegenwoordiging in de projectgroep
- Provincie Utrecht: agendalid van de projectgroep
- Afdeling Ruimte: één medewerker van de milieudienst en één medewerker van ruimtelijke ordening hadden zitting in de projectgroep.

Inspraakprocedure

Tijdens het inspraaktermijn van vier weken van 14 juni tot 13 juli kregen inwoners en ondernemers de mogelijkheid om hun zienswijze in te dienen. Het college publiceerde het Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2013 – 2017 (definitief ontwerp 2) via de gemeentelijke website, de Woerdense Courant en legde dit ter inzage in het stadhuis. Na afloop van het inspraaktermijn gaf de gemeente een reactie op de zienswijze. Op basis van de zienswijzen heeft de college een aantal zaken in het beleidsplan aangepast.

Besluitvorming

Het college heeft het Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2013 – 2017 (Concept) nu ter besluitvorming aan de Gemeenteraad aangeboden.

Publicatie vastgesteld Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2013 – 2017

Na vaststelling door de Raad publiceert de gemeente het beleidsplan via de gemeentelijke website en de Woerdense Courant. Ook zal een persbericht uitgaan. Het beleidsdocument wordt tevens naar betrokkenen in de watersector verzonden en binnen de gemeentelijke organisatie verspreid.

Samenhang met eerdere besluitvorming:

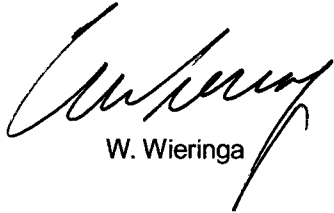
Ontwerp gemeentelijk rioleringsplan 2009 – 2013, raadsbesluit, 4 november 2008
Consultatie in de vergadering van de Raadscommissie Ruimte, 10 november 2011
Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2013 – 2017, collegebesluit, 12 juni 2012.

Bijlagen:

1. Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2013 – 2017 (definitief ontwerp 2), hoofddocument, 26 juli 2012, (12i.02637);
 2. Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2013 – 2017 (definitief ontwerp 2), achtergronddocument, 26 juli 2012 (12i.02638).
-

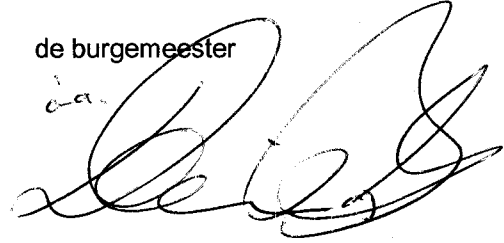
De indiener: college van burgemeester en wethouders

de secretaris

W. Wieringa

de burgemeester

mr. H.W. Schmidt